

Varga László Edgár

ARANY JÁNOS: ARANY JÁNOSHOZ

*itt ülök az órák hosszú voltát mérve
minden társaságom egy homályos lámpa:
és nincs földi lélek aki erre térvén
jó estét kívánni benyisson szobámba*

pedig ünnepnap van: éppen kétszáz éve
hogy a fiának nevezhet nagyszalonta
mely maga is holmi arkádia-féle
s így béillik e művészt lenéző honba

*s az ember... a költő (mily bitang ez a név!)
haszontalan hatódik meg itt könnyekig
a háborúban csak keveset adnak rád
béke-időn meg másra kell a pénz nekik*

*s ki vagyok én kérded: egy népi sarjadék
ki – gyér ajándék! – kapott egy kis világot
abban a fényben mint sorstársaim itt mind
tüske közől szedtem egynehány virágot*

*törzsömnek élek habár sekélyes törzs ez
és rosszabb kor jön és rosszabb nemzedékek
ki ültetett engem sívatag pusztába
örökös botrányul a csavargó szélnek?*

beszélik hogy erősebb a kardnál a toll
és költőkből lesz a legjobb forradalmár
hány szónokzajos nemzeti évfordulónk
és hány vérbe fojtott életművünk van már!

de még így se tudtuk soha kiharcolni
a szabad sajtót s censura eltörlését

a felelős ministerium csak álom
miként a törvény előtti egyenlőség

a szabadságnak csak neve van itt nálunk
s nem adja meg magát az úrbéri rendszer
ahol a part szakad még mindig ott állunk
és kiegyezünk a habsburgképűekkel

és küldik az érdemkereszteket nekem
zsarnok elnyomók – megannyi rusnya átok
a jóisten kivált nagy kegyelme volna
ha végre jóízűn szarhatnám reátok

dohoghatok vagy írhatok fáradt verset
de mit ér a szó ott hol ostor kellene!
a honfi ideálját messziről lesi
aztán jön az ördög és eltáncol vele

de meg mit is érne a gyöngéd szó nekik
mit ér a honfibú hogyha néhol árnyalt?
hisz ők a hont már csak ordítva szeretik
– vagy szerették míg a hon még fennen szárnyalt

szép magyar leventék bamba fasz vitézek
ma már szűkebb ketrecben fű' a hon vadul
így eshetett meg az hogy a honfiak most
a nemzetet szeretik – határtalanul

nehéz dolog itt halhatatlannak lenni
hisz zsír rakódik az agyi vérerekre:
a magyarok már csak a nevet tudják
más nemzetek pedig még a nevet se

nyugaton ha nagy ritkán megemlítenek
neveimtől véres az áldozati oltár:
a. j. vagyok – ők úgy írják: j. a. – pedig
az egy másik magyar költő lesz – vagy volt már

*mi vagy te amely az éjfelet bitorlod
együtt ama szép és harcias idommal
amelyben egykor dánia fölsége járt
elbíbelődgetvén az irodalommal?*

én vagyok az is – hisz megértettem shakespeare-t
bár nem tudtam nevét se jól kiejteni
ő se tudná kimondani az enyémet
de azért én is érthető volnék neki

ennyi a költészet: komoly bár – de játék
és minden életmű csak félig írt papír
költőkém hazudj – de néha ráhibázz még
és meg ne látsszon közben arcodon a pír!

egyedül maradtam hisz petőfi meghalt
s még hány átment ama ködbe vesző hídon
isten látja lelkem: nehéz kétszáz év volt
a verset már csak arany jánoshoz írom